

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u onze zienswijze op het PlanMER RES Holland Rijnland.

Discussiepunten

Bijbehorende vragen

Wij verzoeken u de vragen die in deze kolom staan in de Nota van Beantwoording (ook afzonderlijk te beantwoorden)

1. Bewoners in Nieuwkoop weten niet meer waar ze met deze PlanMER aan toe zijn

Cruciale onderdelen van dit PlanMER zijn **niet te rijmen** met het beleid dat de gemeente Nieuwkoop samen met bewoners wil voeren.

Volgens raadsbesluit¹ acht Nieuwkoop haar gebied ongeschikt voor grote en middelgrote windturbines. Zonnepanelen eerst op dak. Voor kleinere zonnevelden wordt samen met bewoners een afwegingskader opgesteld. Zie onder kopje 5.

Dit beleid wordt ondersteund door de sectortafels (bedrijven, lokale stakeholders) in Nieuwkoop, die geen zonnevelden bij bewoning willen en niet in open vruchtbare polders.

Het PlanMER stelt daarentegen dat grote akkerbouwgebieden in de polders “*geschikt te maken*” zijn voor opwek van energie door grote windturbines en grootschalige zonnevelden.

Begrijpt u dat door deze verschillende signalen van de verschillende overheden onze bewoners in verwarring zijn?

Nieuwkoop sluit windturbines uit. Kunt u ons garanderen dat dit standpunt ook in het regionale beleid en in het PlanMER wordt geaccepteerd en bevestigd?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Oppericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Daarbij stelt dit PlanMER voor het “geschikt maken” *dwingend* gestelde “Voorwaarden en Maatregelen” in.

Die kunnen de beslissingsbevoegdheid van Nieuwkoop (en dus ook van de sectortafels en bewoners, zie onder kopje 5.) bij het opstellen van een eigen afwegingskader en vergunningenbeleid ernstig inperken.

Het is ons niet duidelijk of de Voorwaarden en Maatregelen van dit PlanMER bepalend zijn voor een ProjectMER.

Als er bij voorbeeld in een concreet project een meningsverschil is tussen de gemeente en een projectontwikkelaar weten wij niet of deze laatste juridisch een beroep kan doen op het bepaalde in het PlanMER.

Kunnen de in dit PlanMER voor het “geschikt maken” *dwingend* gestelde Voorwaarden en Maatregelen de beslissingsbevoegdheid van Nieuwkoop (en dus ook van de sectortafels en bewoners) bij het opstellen van een eigen afwegingskader en vergunningenbeleid belemmeren?

Zijn de Voorwaarden en Maatregelen van dit PlanMER op geen enkele wijze *dwingend* voor een ProjectMER?

Kan dit strategische PlanMER, zoals in het voorbeeld van de projectontwikkelaar, een rol spelen?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

2. Plannen zijn niet haalbaar maar gebieden worden “geschikt gemaakt” met een wereldvreemde en ongeloofwaardige argumentatie

Het PlanMER is voornamelijk bedoeld “om voor de RES te kijken of de gewenste plannen *haalbaar* zijn” ⁱⁱ

Maar het PlanMER begint met de constatering dat in onze regio er zoveel wettelijke en beleidsbeperkingen bestaan dat de plannen niet haalbaar zijn. ⁱⁱⁱ

Onze Dorpsraad ondersteunt die constatering “niet haalbaar” volledig.

Ook staan wij volledig achter de argumentatie en conclusie van de Vereniging Tot Behoud Van Het Open Landschap in Kaag en Braassem e.o., uit de gemeente waarmee Nieuwkoop de Vierambachtspolder deelt.

In die, u bekende, zienswijze wordt goed onderbouwd geconcludeerd dat de droogmakerijen tussen de beide gemeenten vanuit milieuperspectief gekenschetst moeten worden als in het geheel “**niet haalbaar**”.

Na de constatering “niet haalbaar” in het PlanMER verwachtten wij een vrije en ruime verkenning naar alle mogelijke oplossingen, zonder dat de uitkomst al vaststaat. Helaas versmalt het onderzoek zich juist en werkt naar de gewenste uitkomst toe.

Los van het feit dat wij *überhaupt* tegen zonnevelden op vruchtbaar akkerland zijn, maken wij bezwaar tegen de wijze waarop het PlanMER dat wil doen.

Bent u het met ons eens dat de eerste constatering “niet haalbaar” juist is maar dat daarna de milieuverkenning, om alsnog aan het gewenste aantal terabytes te komen, te veel vanuit een kokervisie heeft plaatsgevonden.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Om de doelstelling tóch te halen, moeten namelijk, volgens het PlanMER in principe ongeschikte gebieden “**geschikt worden gemaakt**”. Daartoe heeft men Voorwaarden en Maatregelen uitgedacht waardoor grootschalige windturbines en zonnevelden alsnog “**inpasbaar**” zouden zijn.

Voor zonnevelden (en windturbines p. 110) houdt dat geschikt maken namelijk in:

*“Inpasbaar, onder voorwaarde dat het zonnepark **aan de randen** van de polder ligt, om zo het weidse karakter te bewaren.”*

Maar in feite wordt zo niets “geschikt gemaakt”; alleen worden de zonnevelden (en windturbines) naar de randen geschoven.

Door windturbines en zonnevelden naar de randen te schuiven mag voor experts de openheid, het weidse karakter en structuur zo behouden lijken. Begrijpelijk, want vanachter hun computer bekijken zij het landschap in vogelvlucht, op kaarten, wat kennelijk leidt tot *Hineininterpretieren*, een soort bedrijfsblindheid.

Dan kunnen voor zonneparken en voor windturbines, op zich totaal verschillende objecten met landschappelijk totaal andere versturende effecten, toch soortgelijke voorwaarden en maatregelen worden gehanteerd.

Bent u met ons van mening dat een te smalle visie het gevaar in zicht bergt van het gebruik van paardenmiddelen (“geschikt maken”, “inpasbaar maken”) en van “jumping to conclusions” wat betreft de geschiktheid van (polder)landschappen?

Bent u met ons eens dat de zonnevelden en windturbines niet simpelweg in te passen zijn enkel door ze naar de randen te schuiven?

Bent u met ons eens dat het weidse karakter niet bewaard blijft door alleen deze maatregel?

Vindt u het ook vreemd dat de opstellers voor zonneparken en voor windturbines bij het “geschikt maken” soortgelijke voorwaarden en maatregelen hanteren, terwijl dit totaal verschillende objecten zijn met een andere impact? Vindt u dat ook tekenend voor de te zwakke onderbouwing?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

De opstellers hanteren een ongeloofwaardige “Maatlat” voor de inpasbaarheid “onder voorwaarde” in de polders (p. 84). Bij de grootschalige energieopwekking zouden er slechts “licht negatieve” effecten op de structuren en typering van de sublandschappen optreden die bovendien “te beperken/voorkomen zouden zijn met inpassingsmaatregelen”.

De gebruikte Maatlat is volstrekt subjectief en is niet onderbouwd door onderzoek en houdt geen rekening met de menselijke maat(lat) van bewoners.

Want juist als die installaties op de randen van polders en dorpen worden geplaatst zullen **bewoners** daar het meest mee geconfronteerd worden en last van hebben. Van het weidse uitzicht blijft niets over en de openheid is vernietigd.

Die verminking van het leefmilieu zou gemitigeerd (verzacht) kunnen worden door de bouwsels door struiken en bomen aan het zicht te onttrekken.

Maar op dat punt gaat de bedrijfsblindheid van de opstellers van het PlanMER nog een stap verder.

Met droge ogen stelt men dat inpassing met het gebruik van bomen “niet overal mogelijk is in gebieden met grootschalige openheid of kleinschaligheid” want dat leidt tot “aantasting van de landschappelijke waarden.”

De werkwijze van de experts (beschouwing in vogelvlucht, kaartjes, geen veldwerk) leidt tot onaannemelijke uitspraken.

Bent u met ons eens dat de gehanteerde Maatlat ongeloofwaardig is door volstrekte onderschatting van de effecten (“licht negatief”) van de grootschalige installaties op het landschap?

En dat die effecten niet “te beperken/voorkomen” zijn met inpassingsmaatregelen die uitsluitend het verplaatsen naar de randen behelzen?

Bent u het met ons eens dat het van een kokervisie getuigt dat de opstellers kennelijk niet beseffen dat juist als die installaties op de randen van polders en dorpen worden geplaatst de bewoners daar het meest mee geconfronteerd worden en last van hebben?

Acht u het ook mogelijk dat in het bureauonderzoek door bedrijfsblindheid de menselijke maat verloren is gegaan?

Bent u met ons van mening dat de stelling dat inpassing met het gebruik van bomen niet overal mogelijk is in gebieden met grootschalige openheid vanwege “aantasting van de landschappelijke waarden” een gevolg is van kokervisie waarbij geen ruimte was voor de effecten op bewoners maar alleen voor de mening van ingenieurs aan de tekentafel?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Men vergeet (?) dat allereerst “een zonnepark zelf (zonder afscherpende beplanting) ook een aantasting van de openheid is...” (zie het Wageningse onderzoek onder punt 3).

En dat die vermindering van het landschap juist in de weidse polders zonder afscherming van alle kanten en van verre in het oog zal springen.

De enige (!) afbeelding in het rapport, Afbeelding 7.30 *De ruimtelijke inpassing van een 18 ha zonnepark (0,2 TWh) in een akkerland (op 45 m afstand tot het zonnepark)* op p. 140 die hiervan een beeld geeft is geflatteerd en daardoor bedrieglijk, zie de voetnoot.¹

De claim dat door plaatsing langs de randen het “karakter” van de polder zou worden behouden is dan ook ongefundeerd.

In Bijlage VII: Visualisaties staan afbeeldingen van verschillende landschapstypen, meer niet. Wel met steeds de opmerking “zonnepark moet gevisualiseerd worden”, maar **dat is niet gebeurd** en biedt zo letterlijk geen inzicht.

Meent u ook dat de enige afbeelding in het rapport die hiervan een beeld moet geven om de in de voetnoot besproken redenen niet klopt en geflatteerd is?

Meent u ook dat de claim dat door plaatsing langs de randen zowel het “karakter” als de “openheid” van de polder zou worden behouden, ongefundeerd/niet onderbouwd is?

In Bijlage VII: Visualisaties (laatste hoofdstuk) staan afbeeldingen van verschillende landschapstypen, **maar geen visualisaties van de zonnevelden in die landschappen.**

¹ De beschouwer zou op 40 meter van het zonneveld staan. Op die afstand zijn veel details van de panelen en constructie zichtbaar. Maar in de fotomontage staan de panelen zo ver weg dat geen details zichtbaar zijn. Dat ze zo veel verder weg staan is ook te zien aan de bomen langs de weg die doen vermoeden dat de afstand veel groter is.

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Oppericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

De gepresenteerde “Voorwaarden en/of argumentatie beslaan (ook in de bijlagen) nooit meer dan twee zinnen:

Voorwaarde = dient aan te sluiten bij de rechtlijnige structuren;

Argumentatie = het open karakter blijft intact door inpassing aan de polderranden.

Deze mantra keert in het PlanMER talloze keren terug, vooral in Bijlage VII. Maar herhaling is geen bewijsvoering en een degelijke onderbouwing van deze uitspraken hebben wij in de stukken niet kunnen vinden.

Deze Voorwaarden en Maatregelen met de kortst mogelijke argumentatie staan in geen verhouding tot de reikwijdte en impact die ze hebben.

Wij verwachten dat dit ongefundeerde beperkende beleid onder bewoners veel protest gaat opleveren, te vergelijken met huidige verzet tegen windturbines op land.

Een visueel oordeel op dit PlanMER kan dus niet gegeven worden terwijl juist dat voor alle betrokkenen erg belangrijk is.

Als de visualisaties alsnog zijn gemaakt dient alleen al hierom het PlanMER opnieuw als concept ter inzage gelegd te worden.

Bent u ook die mening toegedaan en zo niet, waarom niet?

Bent u ook van mening dat de mantra over de voorwaarden en maatregelen die in het PlanMER talloze keren terugkeert over de rechtlijnige structuren, het open karakter en de polderranden, allen een degelijke **onderbouwing missen?**

Bent u bereid het concept wat betreft de niet onderbouwde Voorwaarde “aan de randen van de polder”, de Maatregelen en de ongeloofwaardige Maatlat te herzien, juist vanwege de gebrekkige onderbouwing maar ook vanwege de grote impact die ze hebben?

Verwacht u ook dat dit ongefundeerde beperkende beleid onder bewoners veel protest en weerstand gaat opleveren, te vergelijken met huidige verzet tegen windturbines op land?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

3. Inpassing van zonnevelden kan beter en zelfs wetenschappelijk onderbouwd worden maar dat ontbreekt in het PlanMER

Dat het bij de beleving van zonneparken schuurt tussen deskundigen (zoals de opstellers van dit PlanMER) en bewoners maakt een Wageningse wetenschappelijk onderzoek^{iv} heel duidelijk - vooral hoofdstuk 6 *De beleving van zonneparken* en de passage op pagina 57 zijn voor kritiek op de MER van belang:

*“Vooral door **experts** wordt aan zeer open landschappen een hoge waarde toegekend (‘kernkwaliteit’) dit lijkt door ‘gewone burgers’ veelal niet te worden gedeeld (zie bijv. Goossen et al., 2011). Desalniettemin is in sommige gebieden door gemeente of provincie het toepassen van bijvoorbeeld hagen als afschermende beplanting voor zonneparken al **verboden** vanwege de aantasting van de openheid die dit met zich meebrengt. Overigens is een **zonnepark zelf** (zonder afschermende beplanting) ook een **aantasting van de openheid**, tenzij de panelen zeer laag bij de grond staan.”*

In dit rapport op basis van feitelijk onderzoek in opdracht van het ministerie van landbouw wordt afschermende beplanting juist als mogelijkheid **bepleit en nergens verboden**.

De menselijke maat is **niet** vergeten want volgens Wageningen moet de grootte van een zonneveld in verhouding zijn met de grootte van het dorp; niet plaatsen waar veel mensen er dagelijks mee worden geconfronteerd²; niet zo plaatsen dat men tegen de zij- of achterkant van de staketsels aankijkt en zo voort.

Vindt u ook dat het hele Wageningse onderzoek uit 2019, dat verricht is op basis van een motie in de Tweede Kamer en in opdracht van en gefinancierd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is uitgevoerd, in het kader van het Beleidsondersteunend onderzoekthema 'Ecologische Basiskwaliteit Land' bij de effecten op het milieu in dit PlanMER betrokken moet worden?

Bent u bekend met het feit, vastgesteld door het Wageningse wetenschappelijk onderzoek, dat vooral experts aan zeer open landschappen een hoge waarde toekennen (‘kernkwaliteit’) terwijl dit door ‘gewone burgers’ veelal niet wordt gedeeld?

Vindt u ook dat dit in het PlanMER meegewogen moet worden?

Bent u ook van mening dat de onderbouwde opvattingen over de beleving van zonnevelden door burgers in het andere onderzoek van de Universiteit Wageningen een volwaardige plaats moeten krijgen bij de herziening van dit concept PlanMER?

Bent u ook van mening dat er daardoor geen plaats kan zijn voor dwingend gestelde voorwaarden in het PlanMER?

Dus niet: moet langs de randen en dient aan te sluiten op ... en zeker geen verboden op afschermende beplanting in polders?

² Dus ook niet in “Orientatiegebied G”, dat is langs de randen van de Vierambachtspolder en Langeraar(seweg) waar dagelijks 5000 auto’s langskomen; de uitstraling en ervaring van het dorp zou immens veranderen, zoals ook in de petitie aangegeven

Vereniging Dorpsraad Rondon de Plassen vertegenwoordigt de bewoners van de kernen Langeraar en Papenveer (gemeente Nieuwkoop).

Rondon de Plassen staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Den Haag onder nummer 53434145.

Bankrekeningnummer NL84 RABO 0161 9297 61 (Rabobank Groene Hart Noord) ten name van Dorpsraad Rondon de Plassen.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Voor de mening van bewoners wordt verwezen naar een langlopend groot onderzoek van Goossen et al., 2011^v Dat is een ander Wagenings onderzoek dat de wensen van ruim 30.000 burgers over de omgeving inventariseerde: “bos” is veruit favoriet.

Indien het niet te vermijden is dat er in de toekomst op akkers toch zonnevelden zouden moeten komen zou, gezien vanuit bewoners, een aanvaardbare inpassing in de weidse polder wellicht kunnen bestaan uit bij voorbeeld een strook kleinschalig zonneveld juist in het midden van een polder, omgeven door houtwallen. Door heggen zouden rechtlijnige structuren behouden kunnen blijven. Bosschages die op afstand staan zouden de diepte van het open landschap accentueren.

Analoog aan de sancties bij windturbines (stilstand bij slagschaduwen of geluidsoverlast p. 157) zou het bevoegd gezag bij zonnevelden als sanctie kunnen invoeren dat de exploitant geen vergoeding voor de opgewekte stroom ontvangt zolang de zonnepanelen onvoldoende onttrokken blijken te zijn aan het zicht van omwonenden (onvoldoende houtwallen, bosplantsoenen et cetera).

In dit PlanMER ontbreekt echter onderzoek naar de beleving van burgers en is met de belangen en voorkeuren van burgers onvoldoende rekening houden.

Bent u met ons van mening dat gemeenten in dit opzicht niet beperkt moeten worden in hun beslissingsvrijheid, dat de inpassing geheel aan hen moet worden overgelaten bij een concreet project?

Bent u met ons van mening dat het leefmilieu en de beleving, de belangen van burgers onterecht geen rol spelen in deze strategische PlanMER?

De ervaring van burgers en gemeenten leert dat sancties nodig zijn om de hinder en overlast bij grote industriële energieopwekking te beperken. Zou u in het strategische PlanMER bij zonnevelden als sanctie de mogelijkheid dat de exploitant geen vergoeding voor de opgewekte stroom ontvangt zolang de zonnepanelen onvoldoende onttrokken blijken te zijn aan het zicht van omwonenden (onvoldoende houtwallen, bosplantsoenen et cetera) willen opnemen?

Of bent u van mening dat in een PlanMER met de belangen van burgers, zoals bij de beleving van zonnevelden, geen rekening hoeft te worden gehouden?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Oppericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

De opstellers van het PlanMER zijn tijdens hun bureauonderzoek (“QuickScan”) de menselijke maat kwijtgeraakt lijkt het wel. Zo opperen ze nog steeds de mogelijkheid zonnepanelen op de plassen in het Groene Hart te laten drijven (!).

Ook wat betreft het “inpassen” van windturbines (waar wij ons vanwege het standpunt van Nieuwkoop nu niet op richten) ontbreekt de menselijke maat in dit PlanMER.

Men hanteert in gemoede volstrekt obsolete geworden minimumafstanden, uitsluitend op basis van een overzicht van voornamelijk buitenlandse literatuur door het RIVM.

Ook dit had voorkomen kunnen worden als men de Nederlandse evaluatieonderzoeken van de Universiteit van Utrecht over de windturbines bij Houten bij dit PlanMER had betrokken, zie onder punt 4

Zonnevelden op plassen in het Groene Hart is door burgers in o.a. petitie als ronduit absurd als mogelijkheid van tafel geveegd. Heeft u een verklaring voor het ontbreken van *common sense* bij de opstellers?

Vindt u ook dat, om de menselijke maat te behouden, de zeer precieze en wetenschappelijke evaluaties door de Universiteit Utrecht van de ervaring van Nederlandse burgers in Houten met de overlast van windturbines niet hadden mogen ontbreken in het PlanMER?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

4. Het PlanMER is alleen gericht op de doelstelling, te smal met de nadelen van dien

Om het onderste uit de kan te halen onderzoekt het PlanMER alle feitelijke belemmeringen in wet en beleid om te zien welke uit de weg geruimd kunnen worden of “geschikt te maken” zijn zodat “inpassing” van grootschalige energie toch mogelijk wordt.

Onder andere het landschap vriendelijke **provinciaal beleid** moet daarvoor aangepast worden (p. 43), maar bij voorbeeld ook het **veiligheidsbeleid** voor vliegtuigen is niet heilig: men wijst op de mogelijkheid een uitzondering te maken op de norm voor hoogte beperking van bouwsels (Bijlage IV p. 11).

Niet vermeld wordt dat de Inspectiedienst Leefomgeving & Transport (ILT) aangeeft dat er geen vrijstellingen verleend worden in die gebieden waar hoogtebeperkingen gelden die in het verlengde liggen van start- en landingsbanen omdat de invloedssfeer van een hoogtebeperking groter is dan alleen het gebied waar formeel de hoogtebeperking geldt.

Dit soort belangrijke beslissingen raakt uiteraard bewoners, maar van enige invloed van hen in het PlanMER is niets te vinden. Het noemt weliswaar **participatie** voor het slagen van concrete projecten zeer belangrijk maar dat is “in dit stadium voor het PlanMER nog van **minder belang.**”
NvBZ 22

In deze kokervisie moet het landschapsvriendelijke provinciale beleid voor het Groene Hart gedegradeerd worden.

Bent u met ons van mening dat dit niet hoeft als er breder wordt gekeken naar meer aanvaardbare manieren van energieopwekking, zoals zon op dak en zonnepanelen op verloren stukken grond, b.v. tussen kassen?

Bent u ook van mening dat suggesties in dit PlanMER om het veiligheidsbeleid in verband met de vlieghoogte van vliegtuigen ter wille van energieopwekking terug te dringen buiten de orde zou moeten zijn?

Bent u met ons van mening dat die suggestie geen kans maakt vanwege het standpunt van de ILT?

Er was geen enkele betrokkenheid van burgers bij het opstellen van dit Plan MER. Bent u met ons van mening dat ook in het stadium van een strategische MER betrokkenheid van burgers niet gemist kan worden en dat die participatie niet beperkt mag worden tot later bij concrete projecten waar burgers alleen nog maar binnen de lijntjes mogen kleuren?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Wij begrijpen ook uit het voortraject dat gezondheidseffecten evenmin aandacht krijgen want dat is “geen aspect dat invloed zou hebben op de haalbaarheid van de plannen.”^{vi}

De impact op de **leefomgeving** van burgers is voor zon dan ook in dit PlanMER helemaal **niet onderzocht** (overigens wel op die van dieren) en voor wind minimaal (geluid, slagschaduw).

Zoals opgemerkt wordt het wetenschappelijk evaluatieonderzoek in Houten door de Utrechtse universiteit^{vii} waarin jarenlange evaluaties van overlast van windturbines wordt niet gebruikt.

Ook in Nederland zijn nieuwe normen in ontwikkeling die de internationaal toegepaste minimale afstand 10x de tiphoogte tussen bebouwing en windturbines hanteert.

Zelfs de **Commissie MER** die toezicht houdt op de MER en die helaas ook vrijwel alleen uit experts bestaat, wil een breder onderzoek:

“Ontwikkelingen in **aangrenzende regio’s**. Beschrijf welke kansen er zijn door afstemming/overleg met aangrenzende regio’s over de energietransitie. Geef aan welke afspraken, randvoorwaarden en aandachtspunten (bijvoorbeeld voor het landschap) dit heeft opgeleverd voor (de ontwikkeling van) de zoekgebieden voor wind- en

Bent u met ons van mening dat een strategische MER die zowel aan participatie van burgers als aan gezondheidseffecten bij burgers geen aandacht geeft, geen voorwaarden en maatregelen voor de inpasbaarheid kan invoeren die een grote impact op die burgers zullen hebben?

Acht u het juist dat het PlanMER wel de impact van grootschalige energieopwekking onderzoekt op de habitat van dieren, maar slechts zeer beperkt die op de habitat van de menselijke bewoners?

Bent u op de hoogte van het wetenschappelijk evaluatieonderzoek in Houten door de Utrechtse universiteit waarin jarenlange evaluaties staan van overlast van windturbines?

Waarom wordt de ontwikkeling, ook in Nederland, van nieuwe normen, die in de richting zullen gaan van de internationaal aanvaarde minimale afstand van 10x de tiphoogte tussen bebouwing en windturbines niet vermeld?

Waarom hebben de opstellers van dit PlanMER het advies van de toezichthoudende Commissie MER over afstemming met aangrenzende regio’s over de energietransitie met speciale aandacht voor het Groene Hart niet gevolgd?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Oppericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

zonneparken. Ga daarbij in ieder geval in op het Groene Hart.”^{viii}

Die commissie wijst ook nog op “het recent uitgebracht rapport: ‘Regionale energiestrategieën en het Groene Hart’, advies van de provinciale adviseurs ruimtelijke kwaliteit, 9 november 2020” - dat is het **PARK-rapport**.

Toch wordt dit advies van de toezichthoudende commissie in de wind geslagen. In het PlanMER wordt het PARK advies in een kadertje op p. 38 afgedaan als “een advies, geen beleidsdocument” waar “formeel niet aan getoetst hoeft te worden.”

Behalve de toezichts-Commissie MER denken gelukkig ook anderen dat de benadering in het PlanMER breder moet.

Waarom wordt het (PARK) rapport van de Provinciale Adviseurs waar de Commissie MER op wijst in een kadertje afgedaan als “een advies, geen beleidsdocument” waar “formeel niet aan getoetst hoeft te worden”?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

5. Een bredere kijk geeft meer en betere oplossingen

De **gemeente Nieuwkoop** heeft een bredere kijk dan de kokervisie van het PlanMER en heeft in de Besluitvormende vergadering van 3 juni 2021 een aantal voorwaarden gesteld waaronder Nieuwkoop kan instemmen met de RES 1.0. Die geven duidelijk aan “waar de grenzen liggen en geven tegelijkertijd voldoende ruimte om - samen met inwoners en lokale stakeholders - aan de opgave te werken.”

Anders dan het PlanMER stelt Nieuwkoop dat de (brede, grensoverschrijdende) denkwijze van de opstellers van het PARK advies over het Groene Hart overeenkomen met haar benadering.

De gemeente heeft ook, in beperkte mate, naar bovengemeentelijke effecten gekeken.
ix

Volgens Nieuwkoop heeft het PARK advies voor het Groene Hart ook veel raakvlakken met “het beeld dat uit de participatie naar voren komt”.

Anders dan door de verkokerde visie in het PlanMER wordt zo de menselijke maat niet uit het oog verloren.

“Alle hoofdpunten uit het PARK advies komen terug in ons participatietraject met inwoners en lokale stakeholders.”

Nieuwkoop stelt dat er geen mogelijkheden voor grote en middelgrote windturbines zijn in haar gemeente.

Dat is in overeenstemming met de eerste constatering van het PlanMER (dat er in onze regio zoveel wettelijke en beleidsbeperkingen bestaan dat de plannen niet haalbaar zijn, zie boven onder 2.)

Kunt u als opdrachtgever van dit PlanMER en als bevoegd gezag de garantie geven dat, ondanks de tendens waar ook dit strategische PlanMER aan bijdraagt, de door Nieuwkoop gestelde grenzen en haar, van de regionale lijn afwijkende denkwijze, gerespecteerd zullen worden door de regio?

De beantwoording van deze vraag is voor ons als dorpsraad van belang omdat wij deze denkwijze van de gemeente Nieuwkoop ondersteunen en actief vanaf het begin betrokken willen zijn bij het opstellen van een afwegingskader voor zonnevelden.

Bij dat opstellen moet wel bekend zijn wat de legitieme kaders zijn waarbinnen dat kan gebeuren.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Nieuwkoop gaat een afwegingskader voor zonnevelden opstellen om sturing te kunnen geven aan initiatieven voor zonnevelden.

6. Diametraal hier tegenover staat het resultaat van de kokervisie in het PlanMER.

Het PlanMER constateert dat Landschapstypen met de waarde ‘openheid’ ... zoals aangeduid in de Kwaliteitskaart en Gebiedsprofielen van de provincie Zuid-Holland moeten worden vermeden. Maar het PlanMER wil hier een **uitzondering** invoeren en bepaalt op p.71 in een voetnoot (!) dat die **bescherming niet zou moeten gelden voor droogmakerijen**:

“Deze gebieden zijn wel opgenomen in het alternatief Landschap, omdat de **grootschaligheid** van dit landschapstype mogelijk kansen biedt voor de landschappelijke inpassing van windturbines en zonneparken.”

Deze voetnoot maakt onze omgeving (als vrijwel enige in de regio) geschikt voor grootschalige inpassing zie Bijlage VII p.21:

“Zoals uit de verschillende kaarten is op te maken, is de westelijke zijde van het plangebied overwegend ongeschikt voor het inpassen van zonneparken. Kansrijker zijn de centrale en oostelijke gebieden; zo zijn de veenweide- en droogmakerijenlandschappen relatief geschikt voor grootschalige inpassing.”

Ingenieurs, experts dienen te streven naar zuivere **objectiviteit** maar moeten in dit PlanMER ook esthetisch, dus per definitie subjectief oordelen.

Bent u met ons van mening dat die oordelen in dit PlanMER te veel een ééndimensionaal technologisch karakter hebben?

En dat, naast het raadplegen van recent wetenschappelijk belevingsonderzoek (Wageningen, Houten), participatie van burgers in een vroeg stadium het verlies van de menselijke maat had kunnen voorkomen?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

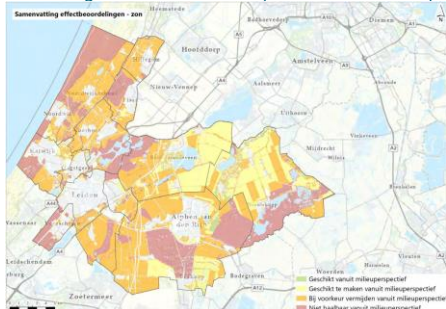
E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

En in Bijlage VI p. 7:

“Ook grootschalige droogmakerijen zijn niet op voorhand vermeden in het alternatief Landschap. Hoewel dit landschap wordt gekenmerkt door ‘openheid’, heeft het ook een grootschalig karakter. Grootschalige openheid past bij de schaal van de voorgenomen ontwikkelingen en biedt daarom mogelijk kansen voor ruimtelijke inpassing voor windturbines of zonne-energie. Deze gebieden zijn daarom opgenomen als zoekgebied binnen het alternatief Landschap.”

De kaartjes in het PlanMER (bij voorbeeld op p. 160) kleuren de akkerbouwpolders in het oostelijk gebied van Kaag en Braassem en rond de Langeraarse Plassen in Nieuwkoop allemaal geel aan.

Afbeelding 9.3 Samenvattende potentiekaart zonneparken

In de regio zag de gemeente vóór het PlanMER de bui al hangen: de energieopwekking zou voor een groot deel in Nieuwkoop (en Kaag en Braassem) landen.

In dit fragment staat in feite dat polders puur en alleen geschikt zijn omdat ze groot zijn en je er dus grote dingen in kwijt kan. Bent u met ons van mening dat dit een zeer povere argumentatie is, in de zin van grote stappen snel thuis?

De gevolgen van die gebreken zijn helaas verrijkend:

Bent u het met ons en de gemeente Nieuwkoop eens dat volgens dit PlanMER de energieopwekking voor een boven proportioneel deel in Nieuwkoop (en Kaag en Braassem) zal landen?

Bent u het met ons eens dat door die smalle insteek de conclusie dat de centrale en oostelijke gebieden voor het inpassen van zonneparken geschikt (te maken) **onvoldoende onderbouwd** wordt?

Vindt u ook dat een PlanMER van die situatie dan een adequaat en inzichtelijk beeld moet scheppen van wat het plan betekent voor ons landschap en leefomgeving?

Aan te geven in maat en getal, bijvoorbeeld het aantal hectares zonnenvelden?

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Opgericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

“Om bescherming te zoeken tegen bestuurlijke druk” hanteert Nieuwkoop daarom een **productieplafond** van 0,08 TWh duurzame elektriciteit per jaar op land in 2030.

Dat kan zonder de in het PlanMER voorgeschreven voorwaarden en regels.

Door dit plafond wijkt de gemeente af van de regionale lijn.

De gemeente Nieuwkoop zoekt bescherming tegen bestuurlijke druk door een **productieplafond** duurzame elektriciteit te hanteren, maar wijkt daardoor af van de regionale lijn.

Kunt u aangeven of de regionale lijn dan wel de lijn van de gemeente in de praktijk tot 2030 bepalend is?

ⁱ Het meest recente raadsbesluit van 3 juni 2021 luidt:

Het college van burgemeester & wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1. De RES 1.0 Holland Rijnland, onder de volgende voorwaarden, vast te stellen:

a. Nieuwkoop hanteert een productieplafond van 0,08 TWh duurzame elektriciteit per jaar op land in 2030.

b. Nieuwkoop sluit plaatsing van zonnepanelen en windturbines in Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland uit. Deze gebieden bieden géén mogelijkheden.

c. Nieuwkoop ziet geen mogelijkheden voor grote en middelgrote windturbines in haar gemeente.

2. Het college de opdracht te geven een afwegingskader voor zonnepanelen op te stellen om sturing te kunnen geven aan initiatieven voor zonnepanelen.

ⁱⁱ <https://wijzijnon.nl/documenten/planmer>

Nota van beantwoording Zienswijzen NRD planMER RES p.24

ⁱⁱⁱ <https://wijzijnon.nl/documenten/planmer> Bijlage V Notitie kansen- en belemmeringen wetgeving en beleid p.

1: “Alle belemmeringen samen genomen, zouden de **bependingen** vanuit milieuwetgeving **alle initiatieven** tot de winning van elektriciteit en warmte uit duurzame bronnen **in de weg staan.**”

^{iv} *Zonneparken, natuur en landbouw* uit 2019. [https://www.wur.nl/nl/Publicatie-](https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-353439393432)

[details.htm?publicationId=publication-way-353439393432](https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-353439393432) Wageningen University and research 2019 Vooral hoofdstuk 6 *De beleving van zonneparken* en de passage op pagina 57 zijn voor kritiek op de MER van belang.

De verwijzing (Goossen et al., 2011) is naar een groot onderzoek naar de wensen van burgers over de omgeving: <https://edepot.wur.nl/173807>

^v Goossen, C.M, M. Sijtsma, H. Meeuwssen en J. Franke, 2011. Vijf jaar daarmoetikzljn; Het ideale landschap volgens de Nederlanders op basis van analyse van de website www.daarmoetikzljn.nl. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2197. 74blz.; 16 fig.; 57 tab.; 10 ref.

^{vi} <https://wijzijnon.nl/documenten/planmer>

Nota van beantwoording Zienswijzen NRD planMER RES p.24

^{vii} Evaluatie windpark Houten, Universiteit Utrecht 2015

https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/322840/Evaluatie_Windpark_Houten.pdf?sequence=1

^{viii} <https://wijzijnon.nl/documenten/planmer> Notitie Reikwijdte en detailniveau PlanMER RES p. 9

^{ix} Nieuwkoop heeft ook over de grenzen van de gemeente gekeken en afgestemd met gemeenten als Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem, De Ronde Venen en Woerden.

Als dorpsraad menen wij overigens dat daarbij niet alleen naar warmtebronnen moet worden gekeken maar dat een afwegingskader voor zon in de gemeenschappelijke polders ook over de grenzen zou moeten gelden.

Dorpsraad “Rondon de Plassen”

Oppericht : 24 augustus 2011 Website: www.rondondeplassen.nl

Secretariaat : Kerkpad 33, 2461 TJ Papenveer

E-mail : secretariaat@rondondeplassen.nl

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Namens Taskforce RES van Dorpsraad “Rondon de Plassen” Langeraar en Papenveer, gemeente Nieuwkoop.

Michel Pieterse
Secretaris Dorpsraad “Rondon de Plassen”.

In Kopie naar:

- Gemeente Nieuwkoop B & W, raadsleden en fractie voorzitters
- Provincie Zuid-Holland
- Dorpsraden gemeente Nieuwkoop
- Vereniging tot Behoud van het Open Landschap Kaag & Braassem